

ELVIS ORBANIĆ, ČASNE VA ŽMINJE. DRUŽBA SESTARA MILOSRDNICA SV. VINKA PAULSKOG U ŽUPI SV. MIHOVILA ARKANĐELA U ŽMINJU OD 1972. DO 2022. GODINE

Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog, Provincija Majke Dobrog
Savjeta – Rijeka; Župa sv. Mihovila Arkanđela – Žminj;
Josip Turčinović d.o.o. – Pazin, Žminj 2023.

Knjiga Elvisa Orbanića *Časne va Žminje. Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog u župi sv. Mihovila Arkanđela u Žminju od 1972. do 2022. godine* tiskana je na 225 stranica. Uz povijesni pregled knjiga sadrži velik broj vrijednih priloga, kao i kvalitetan popis izvora i literature. Samim time vidljivo je da se pisanju ovog djela pristupilo ozbiljno i sveobuhvatno, odnosno nastojalo se zahvatiti i uključiti sve postojeće relevantne izvore i literaturu, što je posebno bogatstvo knjige. Na taj način postigla se izvornost i metodološka ispravnost pristupa pisanju ovakvog djela. Time je sama knjiga dobila na znanstvenoj kvaliteti, ali i na pravilnoj strukturi obrade tematike. Metodološki je djelo pisano kronološki, odnosno ono je svojevrsna kronika, koja prati dugogodišnju djelatnost sestara milosrdnica sv. Vinka u Žminju. Međutim ono nije klasična kronika u kojoj se sumarno nabrajaju događaji i osobe, tekstualno i sadržajno koncipirano je na način da analizom, komparacijom i sintezom izvora stvara sustavan i pregledan znanstveni rad, koji tematski i kronološki prati spomenutu problematiku. Time ova knjiga postaje izvorni povijesni spomenik, znanstveno utemeljen, djelovanja jedne ženske redovničke zajednice na području Župe Žminj.

Govoreći o sveobuhvatnosti, u knjizi je poštovana maksimalna razina znanstvene profesionalnosti u pristupu problematici. Nakon uvodnih tekstova „Riječi župnika“ (str. 6–7) Jordana Rovisa, „Riječi provincijalne poglavarice“ (str. 8) s. Ane Marije Rakocije, „Pristupne riječi“ (str. 9–11) i „Uvoda“ (str. 12–17) slijedi povijesni pregled djelovanja sestara milosrdnica u Žminju od njihova dolaska do danas (str. 19–119). Dakle obuhvaćena je i predstavljena karizma poslanja sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog, njihov dolazak u Hrvatsku, povijesni

okvir djelovanja Družbe od dolaska do danas s posebnim osvrtom na Riječku provinciju Družbe, njezinu povijesnu specifičnost, čime se moglo prijeći i na povijesno značenje i važnost dolazaka sestara u Žminj. Ne odudarajući od karizme Družbe, ali i predstavljajući povijesne okolnosti Žminja i Istre, ukazano je kako su sestre iz različitih potreba prihvatile 1972. doći u Župu Žminj. Zbog predanosti karizmi, potrebama Družbe, služenju vjernicima i, naravno, mjesnoj Crkvi sestre su požrtvovno prihvatile doći u Žminj, čime su postale sastavne dionice života i rada Župe u proteklih nekoliko desetljeća. Na tom tragu koncipiran je i kronološko-povijesni dio života i rada sestara u Žminju gdje je na temelju izvora i literature prikazana svestrana djelatnost sestara u životu Župe.

Brojni prilozi: životopisi sestara koje su djelovale u Žminju (str. 124–155), prijepis kronike (str. 155–188), tablice (str. 189–197), različiti popisi, usmena i pisana svjedočanstva (str. 213–222) upotpunjuju sliku djelovanja sestara, ali i pridonose cjelovitosti samog djela. Također stil pisanja i predavljanja problematike ostaje uvijek na znanstvenoj razini, ali vrlo čitljiv i prohodan za svakog jer načinom predavljanja života i rada sestara stvara se izvrsno znanstveno povijesno svjedočanstvo, koje nije samo spomenik jednom vremenu nego i poticaj za budućnost.

Samo djelo tematikom nas vraća u vrijeme koje polako nestaje. Vrijeme je to kada su mnoge poslove u župama i u samostanima, osobito kao katehistice, orguljašice i domačice, obavljale redovnice. Povijesne okolnosti prisilile su ove posvećene žene da se moraju preorijentirati u svom djelovanju tako da su umjesto klasičnog djelovanja i usmjerenja svojih družbi i zajednica morale prihvaćati službe izvan matičnih kuća i samostana. Međutim ove teške povijesne prilike imale su i velike plodove jer bez obzira na to što su sestre često bile prisiljene prilagoditi djelovanje karizme svoje Družbe u određenoj povijesnoj datosti, do danas njihov predani i požrtvovni rad ostaje trajan i nezaboravan spomen s dubokim tragom u životima mnogih župa i njihovih vjernika. Prisutnost redovnica u župama i u muškim redovničkim kućama danas postaje rijetkost i sestre se sve više zbog manjka zvanja povlače u matične kuće i samostane. Nove prilike daju im mogućnost za izvornije življenje karizme njihove Družbe, ali prazninu koja ostaje nakon njihova odlaska osjećaju mnogi. Kao vrsne katehistice i odgojiteljice, ne samo u vjeri nego i za život, sestre su uvijek požrtvovno i često u nemogućim uvjetima činile mnogo. Odgojile i obrazovale generacije vjernika, pomogle u njihovoj vjerničkoj, svećeničkoj, redovničkoj, obiteljskoj, duhovnoj i naposljetku ljudskoj formaciji u zrele osobnosti. Tako da je ovo djelo jedno

svjedočanstvo o velikim zaslugama sestara koje su djelovale u Župi Žminj, ali i poticaj da se vrednuje i predstavi na ovakav način život i rad mnogih drugih redovnica, koje su u teškim i nenaklonjenim vremenima bile učiteljice i odgojiteljice u vjeri, formatorice zrelih osobnosti i požrtvovne suradnice u životu mnogih župa u Hrvatskoj.

Daniel Patafta